

พันธมิตรของ ปตท.สผ. ต่อประเทศไทย

หุ้นส่วนประเทศไทย

สมพร วัฒนศิริพรชัย
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บริษัท ปตท.สำรวจและผลิต
ปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

๖3

ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของประเทศไทยเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญ เนื่องจากสัมปทานปิโตรเลียมแหล่งบงกชของ ปตท.สผ. และแหล่งเอราวัณของเซฟรอน จะสิ้นสุดระยะเวลาการผลิตใน 5-6 ปีข้างหน้า โดยรัฐบาลตัดสินใจให้เปิดประมูลการเข้าดำเนินงานในพื้นที่สัมปทานข้างต้น ทำให้ผมนึกย้อนกลับไปว่า ปตท.สผ.ได้เข้ามามีบทบาทหลักในการดำเนินงานแหล่งบงกชเป็นเวลานานพอสมควร

และกำลังก้าวสู่ปีที่ 25 ของการผลิตก๊าซธรรมชาติจากแหล่งบงกช ซึ่งเป็นแหล่งก๊าซที่ใหญ่ที่สุดในอ่าวไทย ถือว่าเป็นประวัติศาสตร์หน้าสำคัญ

ของธุรกิจปิโตรเลียมไทย และนำมาซึ่งศักยภาพของบริษัทไทยดำเนินงานโดยคนไทย เพื่อปฏิบัติการที่สำคัญตามที่รัฐบาลมอบหมาย คือเป็นกลไกหลักของรัฐที่รับผิดชอบภารกิจในการสำรวจ พัฒนา และผลิตปิโตรเลียม เพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้แก่รัฐ และสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศ

แหล่งก๊าซบงกชเป็นความภาคภูมิใจของพนักงานชาว ปตท.สผ. ครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2544 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานชื่อพื้นที่ผลิตปิโตรเลียม โครงการบงกชและโครงการอาทิตย์ว่า "พื้นที่ปิโตรเลียม นวมินทร์" พระมหากษัตริย์คุณที่มีต่อ ปตท.สผ. บริษัทไทยดำเนินงานโดยคนไทย จึงเป็นขวัญและกำลังใจสูงสุดให้กับชาว ปตท.สผ. ที่จะดำเนินการกิจอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประเทศต่อไป

ขอมองย้อนกลับไปในอดีตถึงจุดเริ่มต้นของ ปตท.สผ. เมื่อราว 30 ปี สถาบันการณด้านพลังงานโดยเฉพาะปิโตรเลียมค่อนข้างวิกฤต คือ ราคาน้ำมันแพง หรือบางครั้งก็ขาดแคลน ประเทศไทยมีข้อจำกัดทั้งด้านเทคโนโลยี บุคลากร และเงินทุน เป็น

ผลให้รัฐต้องเชิญชวนและส่งเสริมให้บริษัทต่างชาติเข้ามาประกอบธุรกิจปิโตรเลียมในประเทศ

ปตท.สผ.จึงได้ถือกำเนิดขึ้นเพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ที่รัฐพึงมีพึงได้จากทรัพยากรในชาติให้กลับคืนสู่รัฐและประชาชน เมื่อผู้รับสัมปทานได้ค้นพบปิโตรเลียมในเชิงพาณิชย์ตามเงื่อนไขในสัมปทานในขณะนั้นที่ต้องการให้รัฐเข้าร่วมประกอบธุรกิจปิโตรเลียม รัฐจึงให้ ปตท.จัดตั้ง ปตท.สผ.ขึ้น เพื่อรับสิทธิการเข้าร่วมทุน ปตท.จึงแยกฝ่ายสำรวจและผลิตปิโตรเลียมออกมาจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด ใช้ชื่อว่า "ปตท.สผ." ด้วยทุนจดทะเบียน 4 แสนบาท เป็นจุดเริ่มต้นเพื่อให้ ปตท.สผ.เข้าร่วมเป็นผู้รับสัมปทาน เริ่มจากแหล่งน้ำมันบนบกคือ แหล่งน้ำมันสิริกิติ์ กับบริษัทไทยเชลล์ฯ (ในขณะนั้น) ในสัดส่วน 25%

การเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์พลังงานของประเทศเกิดขึ้นเมื่อรัฐบาลตัดสินใจให้ ปตท.สผ.ซื้อสัมปทานจากบริษัท เท็กซัส แปซิฟิก คีน หลังจากการเจรจาซื้อขายก๊าซระหว่างรัฐบาลกับผู้รับสัมปทาน คือ บริษัท เท็กซัส แปซิฟิก ยืดเยื้อเป็นเวลามากกว่า 10 ปี ปตท.สผ.ได้ซื้อคืนสัมปทานและหาผู้ร่วมทุน พัฒนาแหล่งก๊าซ

โครงสร้าง "บี" ซึ่งปัจจุบันคือแหล่งก๊าซ "บงกช" โดยมีข้อกำหนดให้ ปตท.สผ.เข้ารับโอนการเป็นผู้ดำเนินงาน (Operator) แทนบริษัทน้ำมันต่างชาติให้ได้

ภายใน 5 ปี ปตท.สผ.สามารถปฏิบัติการได้ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นผลสำเร็จ โดยเข้าเป็นผู้ดำเนินการแหล่งก๊าซบงกชในปี 2541 แทนบริษัทโททาล บริษัทน้ำมันชั้นนำจากประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการในขณะนั้นได้ตามกำหนดเวลา

วิสัยทัศน์ของรัฐบาลในขณะนั้นที่เล็งเห็นว่าธุรกิจปิโตรเลียมเป็นธุรกิจพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ การจัดตั้ง ปตท.สผ.ให้เป็นกลไกหลักของรัฐในการดำเนินการสำรวจ พัฒนา และผลิตปิโตรเลียมให้เป็นผล เริ่มต้นด้วยการเป็นผู้ถือหุ้นเข้าร่วมทุนกับบริษัทน้ำมันต่างชาติ เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์และก้าวเป็นผู้ดำเนินงานด้วยตนเอง นับเป็นวิสัยทัศน์ที่สร้างเสริมให้ประเทศมีความมั่นคงด้านพลังงานมาจนถึงปัจจุบัน

จากวันนั้นจนถึงปัจจุบัน ได้ผ่านช่วงเวลามากเกือบ 20 ปีแล้วที่ ปตท.สผ.ได้เข้าเป็นผู้ดำเนินการแหล่งบงกชปฏิบัติงานโดยคนไทยเกือบ 100% ทั้งด้านการสำรวจ การพัฒนา และการ

ผลิตก๊าซธรรมชาติ สามารถนำส่งก๊าซธรรมชาติเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันแหล่งบงกชสามารถผลิตก๊าซธรรมชาติถึง 900 ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน คิดเป็นร้อยละ 20 ของความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติของประเทศ เป็นบทพิสูจน์ถึงความมุ่งมั่นของบุคลากร ปตท.สผ. ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ได้ร่วมกันพัฒนาและหล่อหลอมประสบการณ์ในการดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นคงทางพลังงานให้กับประเทศไทย สามารถพิสูจน์เป็นอย่างดีว่าบริษัทไทยมีศักยภาพในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมได้ทัดเทียมกับบริษัทน้ำมันนานาชาติทุกประการ

ทุกวันนี้ ปตท.สผ.ขยายธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมไปยังภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลกถึง 10 ประเทศ โดยได้นำประโยชน์กลับสู่ประเทศไทยทั้งในรูปแบบของน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ และในรูปแบบของตัวเงินจากรายได้ที่กลับคืนสู่ประเทศ เฉพาะแหล่งบงกชเพียงแหล่งเดียว ได้นำส่งรายได้ให้กับภาครัฐได้มากกว่า 2 แสนล้านบาท ในรูปของค่าภาคหลวง ภาษี และผลตอบแทนพิเศษอื่นๆ ตลอดช่วง 20 กว่าปีที่แหล่งบงกชได้ผลิตก๊าซธรรมชาติให้กับประเทศ นอกจากนั้น ปตท.สผ.ยังนำส่งรายได้เข้ารัฐผ่านรูปแบบของเงินปันผลที่ ปตท.สผ.จ่ายให้กับ ปตท.ซึ่งเป็นบริษัทแม่ โดยเงินปันผลดังกล่าวท้ายที่สุดแล้วจะถูกนำส่งให้กับกระทรวงการคลังในฐานะที่เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของ ปตท.

ทั้งหมดนี้ แสดงให้เห็นว่าการกิจการหลักที่รัฐบาลได้มอบหมายให้กับ ปตท.สผ.ในการเป็นแกนนำด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมได้บรรลุผลดังเจตนารมณ์ และ ปตท.สผ.ยังมุ่งมั่นในการดำเนินงานแสวงหาแหล่งพลังงานใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้พลังงานของประเทศอย่างต่อเนื่องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศไทยตามพันธสัญญาที่มีตลอดไป ■